

มาตรการรักษาความปลอดภัย ของโรงเรียนบ้านสวนวิทยาคม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
1. นโยบายและการวางแผนการรักษาความปลอดภัยของโรงเรียนบ้านสวนวิทยาคม	1
1) เป้าประสงค์	1
2) เป้าหมาย	1
3) ยุทธศาสตร์	2
2. การวางแผนรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา	2
3. มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ อุบัติภัย และปัญหาทางสังคม	2
ด้านการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ	2
1. อุบัติเหตุจากอาคารเรียนอาคารประกอบ	2
2. อุบัติเหตุจากบริเวณสถานศึกษา	3
3. อุบัติเหตุจากสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	3
4. อุบัติเหตุจากเครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ	4
5. อุบัติเหตุจากการเดินทาง ไป-กลับ ระหว่างบ้าน และสถานศึกษา	4
6. อุบัติเหตุจากยานพาหนะพานักเรียนไปศึกษานอกสถานศึกษา	4
7. อุบัติเหตุจากการนำนักเรียนร่วมกิจกรรมสำคัญ	5
ด้านการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ	6
1. อัคคีภัย	6
2. วาตภัย	6
ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม	6
1. การล่วงละเมิดทางร่างกายและจิตใจ	6
2. การทำร้ายตัวเองและการฆ่าตัวตาย	7
3. สารเสพติด	7
4. การอุปโลกบริโภค	8
5. การทะเลาะวิวาท	8
6. การถูกล่อลวงและลักพา	9
7. สื่อลามกอนาจาร	9
8. อบายมุข	10
9. พฤติกรรมชั่วสาว	
10. อินเทอร์เน็ตและเกม	12
ด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน	13
ด้านสัตว์มีพิษ	13

คำนำ

เอกสารมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาเล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดูแลความปลอดภัยนักเรียนทุกคนในโรงเรียนบ้านสวนวิทยาคม ด้านการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ อุบัติภัย และปัญหาทางสังคม ด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน ด้านสัตว์มีพิษ

ขอขอบคุณผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่มีส่วนสนับสนุนให้คู่มือเล่มนี้มีความสมบูรณ์ เพื่อให้สถานศึกษาได้นำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

(นายสังวาลย์ พลอยดำ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสวนวิทยาคม

มาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา

โรงเรียนบ้านสวนวิทยาคม

1. นโยบายและการวางแผนการรักษาความปลอดภัยของโรงเรียนบ้านสวนวิทยาคม

นักเรียน คือ หัวใจของการจัดการศึกษา โรงเรียนบ้านสวนวิทยาคม มีความตระหนักในความสำคัญและเล็งเห็นความจำเป็นเร่งด่วนที่สถาบันศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย จะต้องร่วมกันหาแนวทางที่เป็นรูปธรรมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ได้เรียนรู้อย่างมีความสุข เป็นไปตามหลักสูตร มีทักษะชีวิตที่จะดูแลตนเองให้ปลอดภัยท่ามกลางสภาพแวดล้อมทางสังคม อุบัติเหตุ และอุบัติภัย ที่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่นักเรียน ดังนั้นโรงเรียนบ้านสวนวิทยาคม ซึ่งมีการกิจและความรับผิดชอบในการจัดการศึกษา ต้องดำเนินการอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ

ความปลอดภัยของนักเรียนเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพราะนอกจากจะทำให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุขแล้ว ยังมีผลต่อการพัฒนาด้านอื่น ๆ

1) เป้าประสงค์

(1) เพื่อให้มีรูปแบบแนวทางการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาด้านอุบัติเหตุ ด้านอุบัติภัย และด้านปัญหาทางสังคม โดยอาศัยแนวคิดเชิงสร้างสรรค์ภายใต้หลักการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม และยึดประโยชน์สูงสุดของนักเรียนเป็นสำคัญ

(2) เพื่อสร้างความเข้มแข็งระบบการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาให้มีความพร้อมสามารถป้องกันและแก้ไขสถานการณ์ปัญหาของนักเรียน ทั้งด้านอุบัติเหตุ อุบัติภัย และปัญหาทางสังคมที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

(3) เพื่อให้นักเรียนทุกคนได้รับการปกป้อง และคุ้มครองความปลอดภัย ทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ โดยนักเรียนจะได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิด และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างปลอดภัยและมีความสุข

(4) เพื่อสร้างความตระหนักให้การรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา โดยการให้ความรู้ความเข้าใจ แก่ผู้ที่มีรับผิดชอบ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา

2) เป้าหมาย

(1) นักเรียนทุกคนในโรงเรียนบ้านสวนวิทยาคมได้รับการคุ้มครองดูแลความปลอดภัย

(2) ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครองนักเรียนมีแนวทางการป้องกันและรักษาความปลอดภัยนักเรียน

(3) เครือข่ายหน่วยงานภาครัฐและเอกชน มีส่วนร่วมในการดูแลความปลอดภัยให้แก่ นักเรียน

3) ยุทธศาสตร์

(1) จัดระบบการรักษาความปลอดภัยของนักเรียน โดยการมีส่วนร่วมของ ครู ผู้ปกครอง และ เครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชนอย่างมีประสิทธิภาพ

(2) กำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยของนักเรียน

(3) มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงาน

2. การวางแผนสร้างความปลอดภัยของสถานศึกษา

แนวทางการวางแผนการรักษาความปลอดภัยให้แก่ นักเรียน เน้นการมีส่วนร่วมระหว่างนักเรียน ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และเครือข่าย โดยร่วมกันวางแผนป้องกัน แก้ไข ควบคุม กำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงาน จึงจำเป็นต้องมีมาตรการและกิจกรรมเพื่อให้ได้รับประโยชน์สูงสุดตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 พร้อมทั้งนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

ขั้นตอน	ภารกิจ
1. ศึกษาสภาพทั่วไป	ศึกษาสภาพทั่วไปของโรงเรียน ชุมชน ความเข้มแข็งของเครือข่ายเพื่อ วิเคราะห์ความเสี่ยงจากการเกิดอุบัติเหตุ อุบัติภัย และภัยจาก สภาพแวดล้อม
2. กำหนดมาตรการหลัก	กำหนดมาตรการหลักเพื่อป้องกัน และ/หรือ แก้ไข
3. กำหนดมาตรการเสริม	กำหนดมาตรการเสริมให้เหมาะสมกับความเชื่อ วัฒนธรรมและประเพณี ของท้องถิ่น และสภาพความเสี่ยงของท้องถิ่น
4. กำหนดกิจกรรม	กำหนดกิจกรรมสนับสนุนมาตรการหลักและมาตรการเสริม
5. กำหนดเวลาและผู้รับผิดชอบ	กำหนดเวลาและผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน และสามารถปฏิบัติได้

3. มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ อุบัติภัย และปัญหาทางสังคม

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
ด้านการป้องกันและแก้ไข อุบัติเหตุ 1. อุบัติเหตุจากอาคารเรียน อาคารประกอบ	1. ตรวจสอบระบบไฟฟ้า สายไฟโครงสร้างและ ส่วนประกอบอาคารเรียนเดือนละ 1 ครั้ง/ความจำเป็น 2. แต่งตั้งผู้รับผิดชอบดูแลในการดูแลรักษาอาคารสถานที่ 3. ปฐมนิเทศนักเรียนใหม่เกี่ยวกับอาคารสถานที่ 4. ชี้แจงให้ความรู้การดูแลรักษาเฝ้าระวังความปลอดภัย ของอาคารเรียน อาคารประกอบ 5. จัดทำป้ายและแผนผังข้อควรระวังด้านความปลอดภัย ในจุดอันตรายทุกชั้นเรียนและแผนผัง	1. ผู้บริหาร โรงเรียน 2. ครูประจำชั้น 3. นักการภารโรง 4. ผู้ปกครอง 5. ชุมชน

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
	6. จัดให้มีแผนซักซ้อมการป้องกันและซักซ้อม การเคลื่อนย้ายกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง 7. แต่งตั้งเวรยามรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา	
2. อุบัติเหตุจากบริเวณ ภายในสถานศึกษา	1. แต่งตั้งครูเวรประจำวันคอยควบคุม กำกับ ติดตามดูแล การรักษาความปลอดภัยตลอดทั้งวัน 2. จัดให้มีผู้รับผิดชอบปฐมพยาบาลเบื้องต้น และนำส่ง สถานพยาบาล 3. กำหนดควบคุมดูแลการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ การปีนป่ายในที่สูง/บ่อน้ำ/สระน้ำ อย่างเข้มงวด 4. ดูแลตัดแต่งกิ่งไม้ให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัย และบำรุง ดูแลรักษาความสะอาดโดยรอบสถานศึกษาสม่ำเสมอ 5. จัดให้ป้ายคำเตือนเพื่อหลีกเลี่ยงการเกิดอุบัติเหตุ 6. ให้ความรู้และแนวทางการปฏิบัติแก่นักเรียนในกรณี ที่พบวัตถุสิ่งแปลกปลอม ซึ่งอาจเป็นวัตถุระเบิดหรือวัตถุ อันตราย 7. ติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างรอบบริเวณสถานศึกษาและ จุดเสี่ยง 8. จัดให้มีระบบการขออนุญาตออกนอกสถานศึกษา 9. จัดให้มีถังขยะแยกประเภทเพื่อสะดวกในการจัดเก็บ และทำลาย	1. ผู้บริหาร โรงเรียน 2. ครูเวร ประจำวัน 3. ครูอนามัย โรงเรียน 4. ผู้นำการภาร โรง 5. เจ้าหน้าที่ สถานีอนามัย 6. นักเรียน 7. ผู้ปกครอง
3. อุบัติเหตุจาก สภาพแวดล้อมภายนอกของ สถานศึกษา	1. สำรวจสภาพปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม มลภาวะใน สถานศึกษาและชุมชน เพื่อหาแนวทางแก้ไข 2. แต่งตั้งคณะกรรมการ โดยใช้ชุมชนและองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการหาแนวทางป้องกันและแก้ไข 3. ประสานงานเกี่ยวกับหน่วยงานอื่น 4. จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกและความตระหนักต่อปัญหา สิ่งแวดล้อมให้กับนักเรียน บุคลากรในสถานศึกษาและ ชุมชน	1. ผู้บริหาร โรงเรียน 2. ครู 3. นักเรียน 4. ผู้ปกครอง 5. ชุมชน

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
4. อุบัติเหตุจากเครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องเล่นสนาม อุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น เครื่อง ทำน้ำเย็น พัดลม โทรทัศน์ ฯลฯ	1. ตรวจสอบทดสอบเครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องเล่นสนาม และอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้มีสภาพพร้อมใช้งานอยู่เสมอ 2. ใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องเล่นสนาม และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ชำรุด 3. แนะนำ สาธิต และควบคุมการใช้อย่างถูกวิธีตามประเภทของอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องเล่นสนาม 4. จัดเก็บเครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ทุกครั้งหลังใช้ 5. กำกับ ดูแลนักเรียนในการใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องเล่นสนาม อุปกรณ์ได้อย่างปลอดภัย	1. ผู้บริหารโรงเรียน 2. ครู 3. นักการภารโรง 4. นักเรียน 5. ผู้ปกครอง 6. ชุมชน
5. อุบัติเหตุจากการเดินทาง ไป-กลับ ระหว่างบ้าน และ สถานศึกษา	1. สถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน ร่วมมือการกำหนดมาตรการรับ-ส่งนักเรียนตอนเช้าและเลิกเรียน 2. กำกับ ดูแลนักเรียนที่ใช้จักรยาน จักรยานยนต์ให้ชิดทางซ้ายและเป็นแถว 3. จัดครูเวรประจำวันตรวจเช็คนักเรียนที่มีผู้ปกครองมารับ 4. แนะนำการเดินทางกลับบ้านโดยให้พี่ดูแลน้อง 5. ทำกิจกรรมเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติตามกฎจราจร 6. จัดครูเวรแล้วนักเรียนคอยรับ-ส่งนักเรียนที่ประตูเข้าออก	1. ผู้บริหารโรงเรียน 2. ครู 3. นักการภารโรง 4. นักเรียน 5. ผู้ปกครอง 6. นักเรียน
6. อุบัติเหตุจากการพา นักเรียนไปศึกษานอก สถานศึกษา และการนำ นักเรียนร่วมกิจกรรมสำคัญ	1. ศึกษาและปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานศึกษาโดยเคร่งครัด 2. เตรียมการและวางแผนการดำเนินการอย่างชัดเจน 3. จัดทำประวัตินักเรียนที่ร่วมเดินทาง 4. จัดครูคอยควบคุม ดูแลให้อยู่ในระเบียบวินัย 5. จัดให้มีป้ายชื่อแสดงรายละเอียดนักเรียน/ป้ายบอกชื่อ ขบวนรถ 6. จัดให้มีเวชภัณฑ์ที่จำเป็นในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น 7. ควบคุมดูแลการซื้ออาหารรับประทาน	1. ผู้บริหารโรงเรียน 2. ครูประจำชั้น 3. นักการภารโรง 4. ผู้ปกครอง 5. ชุมชน 6. นักเรียน

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
	8. หากมีการใช้พาหนะรถยนต์ต้องแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบสภาพรถยนต์ และตรวจประวัติคนขับเพื่อความปลอดภัย 9. หลีกเลี่ยงกิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอันตราย 10. จัดระบบดูแลความปลอดภัยอย่างใกล้ชิด 11. ให้ความรู้นักเรียนในการร่วมกิจกรรมอย่างปลอดภัยทุกครั้ง 12. ตรวจสอบความเหมาะสมของสถานที่ที่ปลอดภัย 13. ประสานงานเจ้าหน้าที่ด้านการรักษาความปลอดภัยท้องถิ่น	
7. อุบัติเหตุจากยานพาหนะรับ-ส่ง นักเรียน	1. ศึกษาและปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยยานพาหนะรับ-ส่งนักเรียน 2. ตรวจสอบยานพาหนะให้มีความเหมาะสมปลอดภัยต่อสภาพการใช้งาน 3. ตรวจสอบอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง เช่น ถังดับเพลิง ค้อนเป็นต้น ประจำยานพาหนะ 4. ตรวจสอบประวัติคนขับ ความสามารถในการขับขี่ใบอนุญาตการขับขี่ 5. กำหนดให้มีพนักงานควบคุมเพื่อดูแลความปลอดภัยของผู้โดยสาร 6. กำหนดแนวปฏิบัติในการโดยสารด้วยความปลอดภัยแก่นักเรียนและผู้จ้าง เช่น ห้ามห้อยโหน ปีนป่ายหยอกล้อขณะรถยนต์เคลื่อนที่ 7. ตรวจสอบจำนวนนักเรียนทุกครั้งที่มีการขึ้นและลงรถยนต์ 8. จัดทำป้ายชื่อรถรับ-ส่งนักเรียนให้เห็นอย่างชัดเจน 9. การประกันภัยโดยความสมัครใจสำหรับนักเรียน	1. ผู้บริหารโรงเรียน 2. ครูประจำชั้น 3. นักการภารโรง 4. ผู้ปกครอง 5. ชุมชน 6. เจ้าหน้าที่ตำรวจ 7. นักเรียน

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
ด้านการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ 1. อัคคีภัย/วาตภัย/อุทกภัย/ธรณีพิบัติภัย	1. แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบตรวจสอบอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ 2. ให้ความรู้และจัดทำแผนซักซ้อมนักเรียนเกี่ยวกับการดับไฟไหม้ไฟ 3. จัดให้มีเจ้าหน้าที่อยู่เวรรักษาสถานที่ราชการอย่างเคร่งครัด 4. จัดทำป้ายแหล่งข้อมูลแจ้งเหตุฉุกเฉิน 5. ดูแลสถานที่ให้สะอาด 6. ถ้าเกิดเหตุอัคคีภัยรายงานผู้อำนวยการโรงเรียนทันที 7. ให้ความรู้ในการปฏิบัติตนแก่นักเรียนให้ผลจากอันตราย 8. ตรวจสอบสภาพอาคารต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ 9. ตัดแต่งกิ่งไม้ที่อยู่ใกล้อาคาร 10. ติดตามข่าวพยากรณ์อากาศสม่ำเสมอ 11. จัดให้มีเวชภัณฑ์ที่จำเป็นในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น 12. จัดป้ายแหล่งข้อมูลแจ้งเหตุฉุกเฉิน	1. ผู้บริหารโรงเรียน 2. ครูประจำชั้น 3. นักการภารโรง 4. ผู้ปกครอง 5. ชุมชน 6. เจ้าหน้าที่ตำรวจ 7. นักเรียน
ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม 1. การล่วงละเมิดทางร่างกายและจิตใจ	1. แต่งตั้งกรรมการเฝ้าระวังป้องปรามนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ไม่ถึงประสงค์และสถานที่จุดเสี่ยง โดยเฉพาะห้องเรียน ห้องน้ำ 2. ให้ความรู้แก่ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน 3. จัดบริการให้คำปรึกษาแก่นักเรียน 4. ใช้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง 5. ให้ผู้มีผู้รับผิดชอบรายงานตามลำดับชั้น 6. นำนักเรียนเข้าสู่การช่วยเหลือ โดยมีครูดูแลติดตามอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง 7. ประสานงานผู้ปกครองเพื่อให้ความช่วยเหลือดูแล 8. ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น บ้านพักเด็ก และครอบครัว สถานีตำรวจ เป็นต้น	1. ผู้บริหารโรงเรียน 2. ครูประจำชั้น 3. ผู้ปกครอง 4. ชุมชน 5. เจ้าหน้าที่ตำรวจ

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
2. การทำร้ายตัวเองและฆ่าตัวตาย	1. จัดให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพโดยมอบหมายครูประจำชั้น สังเกตพฤติกรรมนักเรียนเป็นรายบุคคล 2. จัดทำระบบเครือข่ายระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน สถานศึกษา เพื่อการสื่อสารและสานสัมพันธ์ร่วมมือป้องกันแก้ไขปัญาเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียน 3. จัดกิจกรรมปลูกฝังให้เกิดความรัก ความสามัคคี ความเอื้ออาทรและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน 4. จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของนักเรียนอย่างหลากหลาย 5. ประสานความร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญ ให้คำปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ 6. ประสานพ่อแม่ ผู้ปกครองทันที เมื่อเกิดปัญหาเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้าด้วยวิธีการต่าง ๆ	1. ผู้บริหาร โรงเรียน 2. ครูประจำชั้น 3. ผู้ปกครอง 4. ชุมชน
3. สารเสพติด	1. จัดกิจกรรมเสริมทักษะชีวิต เพื่อสร้างความตระหนักและให้นักเรียนเห็นคุณค่าแห่งตน 2. จัดทำระบบเครือข่ายระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน สถานศึกษา เพื่อการสื่อสารและสานสัมพันธ์ร่วมมือป้องกันแก้ไขปัญาเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียน 3. จัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนแสดงออกตามความสามารถที่ถูกต้อง เช่น ศิลปะ ดนตรี กีฬา เป็นต้น 4. จัดกลุ่มเฝ้าระวังโดยอาศัยเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา 5. จัดการอบรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ นักเรียน 6. ให้ความรู้แก่นักเรียนในการเลือกชมสื่อในด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสม 7. จัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาให้สะอาด ร่มรื่น สวยงาม เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้	1. ผู้บริหาร โรงเรียน 2. ครูประจำชั้น 3. ผู้ปกครอง 4. เจ้าหน้าที่ ตำรวจ 5. ชุมชน

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
	8. ใช้มาตรการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ 9. แต่งตั้งผู้รับผิดชอบแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา 10. คัดกรองและตรวจสอบสุขภาพนักเรียนเป็นประจำ	
4. การอุปโภคบริโภค	1. จัดให้มีชมรมคุ้มครองผู้บริโภคในสถานศึกษา (อย.น้อย) เพื่อตรวจสอบคุณภาพและสารปนเปื้อนในอาหาร และประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร 2. จัดทำป้ายนิเทศ และกิจกรรมรณรงค์ ให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้เครื่องอุปโภคบริโภคอย่างถูกสุขอนามัย 3. จัดให้มีเจ้าหน้าที่ทำความสะอาด รักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในโรงอาหารของโรงเรียน 4. จัดให้มีระบบกำจัดขยะ การบำบัดน้ำเสีย และจัดสร้างบ่อดักไขมัน 5. ในกรณีเกิดอุบัติเหตุจากการอุปโภคบริโภคของนักเรียน ให้ดำเนินการปฐมพยาบาลเบื้องต้นก่อนส่งต่อโรงพยาบาล 6. ประสานแจ้งผู้ปกครองนักเรียนรับทราบเมื่อเกิดเหตุ 7. จัดครูอนามัยอำนวยความสะดวกในการดูแลรักษาพยาบาลร่วมกับผู้ปกครองเพื่อรับทราบข้อมูลนักเรียน 8. รายงานเหตุการณ์ให้ผู้บังคับบัญชาทราบตามลำดับชั้น	1. ผู้บริหารโรงเรียน 2. ครูประจำชั้น 3. ผู้ปกครอง 4. ชุมชน 5. นักเรียน
5. การทะเลาะวิวาท	1. ดำเนินการตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ 2. จัดทำระบบเครือข่ายระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน สถานศึกษาเพื่อการสื่อสารและสานสัมพันธ์ร่วมมือป้องกันแก้ไขปัญหากับพฤติกรรมนักเรียน 3. จัดให้มีการหน่วยเคลื่อนที่เร็ว เพื่อเข้าระงับเหตุการณ์ที่มีเหตุทะเลาะวิวาท โดยประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ	1. ผู้บริหารโรงเรียน 2. ครูประจำชั้น 3. ผู้ปกครอง 4. ชุมชน

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
	4. ประสานแจ้งผู้ปกครองนักเรียนผู้ก่อเหตุ ผู้ได้รับบาดเจ็บให้ผู้ปกครองนักเรียนทราบและจัดเจ้าหน้าที่ดูแล โดยรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบตามลำดับ 5. ประสานความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ อพปร. หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	
6. การถูกล่อลวงและลักพา	1. จัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการคิด วิเคราะห์ การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า การตัดสินใจ การให้คำปรึกษาที่ถูกต้อง รวมไปถึงทักษะการป้องกันตัวเองให้พ้นจากการถูกล่อลวงและลักพา 2. จัดระบบรักษาความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพ จัดเวรยามเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา 3. ประสานงานกับชุมชน เครือข่ายผู้ปกครอง ในการสอดส่องนักเรียนอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ 4. ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ช่วยสอดส่องดูแลเพื่อป้องกันการถูกล่อลวงและลักพา 5. ให้มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับการล่อลวงและลักพา และวิธีการป้องกันให้นักเรียนทราบทุกระยะ 6. ประสานงานเจ้าหน้าที่ตำรวจ ผู้ปกครอง เพื่อดำเนินการติดตามค้นหา 7. ขอความร่วมมือจากครู ผู้ปกครอง ชุมชน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการแจ้งเบาะแส 8. ประสานแจ้งผู้ปกครองนักเรียนรับทราบเมื่อเกิดเหตุ โดยรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบตามลำดับ	1. ผู้บริหาร โรงเรียน 2. ครูประจำชั้น 3. ผู้ปกครอง 4. ชุมชน
7. สื่อลามกอนาจาร	1. ควบคุมดูแลการนำข้อมูลข่าวสารและสื่อบันเทิงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ ไม่ให้เข้ามาเผยแพร่ในสถานศึกษา 2. จัดทำหลักสูตรบูรณาการการสอนเรื่องเพศศึกษา ศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรมที่ดี และเหมาะสมในทางสังคมให้กับนักเรียน	1. ผู้บริหาร โรงเรียน 2. ครูประจำชั้น 3. ผู้ปกครอง 4. ชุมชน

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
	3. จัดกิจกรรมและเสริมสร้างค่านิยม ปูปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงามให้กับนักเรียนเพื่อการปรับเปลี่ยน พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม 4. ประสานความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้องในการตรวจตรา ควบคุมดูแล ตามแหล่งจำหน่ายและเผยแพร่ 5. ดำเนินการตรวจค้นยึดสิ่งของและลงโทษ หากพบนักเรียนนำสื่อลามกอนาจารเข้ามาสถานศึกษา ติดต่อประสานงานผู้ปกครองเพื่อหาแนวทางแก้ไขปรับเปลี่ยน พฤติกรรม 6. มอบครูประจำชั้น ติดตามและเฝ้าระวัง ภายหลังดำเนินการแก้ไขแล้ว เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาในระยะต่อไปไม่ให้เกิดขึ้น	
8. อบายมุข	1. กำหนดให้สถานศึกษา เป็นเขตปลอดอบายมุขทุกประเภท 2. จัดทำแผนผัง zoning เขตปลอดอบายมุขร่วมกับชุมชน 3. จัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้และความตระหนักโทษภัยและปัญหาอบายมุข ที่มีผลกระทบต่อการเรียนและความเป็นอยู่ของนักเรียน 4. มอบหมายครูประจำชั้น ติดตามสอดส่องดูแล พฤติกรรมของนักเรียนในกลุ่มที่มีปัญหาและกลุ่มเสี่ยง ต้องรีบดำเนินการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในเบื้องต้น 5. สํารวจแหล่งอบายมุขหรือแหล่งมั่วสุม โดยจัดทำเป็นข้อมูลแผนที่ตั้งเพื่อการประสานกับครูผู้รับผิดชอบ ผู้ปกครองและเจ้าหน้าที่ตำรวจ	1. ผู้บริหารโรงเรียน 2. ครูประจำชั้น 3. ผู้ปกครอง 4. ชุมชน

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
	6. ขอความร่วมมือจากผู้ปกครองช่วยกวดขันดูแลบุตรหลานอย่างใกล้ชิด ทั้งการเรียน ค่าใช้จ่ายเงิน การใช้โทรศัพท์ การออกเที่ยวเตร่ หรือการทำกิจกรรมนอกบ้าน รวมทั้งการใช้สื่อเทคโนโลยีในครอบครัวยุติไปในทางที่ไม่เหมาะสม 7. จัดตั้งกลุ่มเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองชุมชนในการให้ข้อมูลข่าวสารและติดตามสอดส่องดูแลป้องกันไม่ให้นักเรียนไปมั่วสุมในแหล่งอบายมุขต่าง ๆ 8. จัดทำทะเบียนข้อมูลนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง 9. เชิญผู้ปกครองประชุมเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหา และให้ความรู้ช่วยเหลืออย่างจริงจังร่วมกัน 10. จัดเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการออกตรวจตราตามแหล่งต่าง ๆ โดยการประสานความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่รับผิดชอบ หรือระหว่างสถานศึกษาด้วยกัน	
9. พฤติกรรมชั่วสาว	1. ให้ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตนและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านการวางตัวคบเพื่อนต่างเพศ และจัดการเรียนการสอนเรื่องเพศศึกษา 2. มอบหมายครูประจำชั้น ให้ปรึกษาแก่นักเรียน 3. จัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ปลอดภัย ไม่มีมั่วสุม อันจะส่งผลต่อพฤติกรรมในทางที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน 4. กำกับติดตามดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของครูเวรประจำวัน 5. สร้างเครือข่ายประสานความร่วมมือระหว่างเครือข่ายผู้ปกครองชุมชนและโรงเรียนในการแจ้งเบาะแส	1. ผู้บริหาร 2. ครูประจำชั้น 3. ผู้ปกครอง 4. ชุมชน 5. นักเรียน

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
	6. เมื่อนักเรียนประสบปัญหาในสถานศึกษามอบหมายผู้รับผิดชอบสืบหาข้อเท็จจริงและดำเนินการแก้ไข ในกรณีที่เป็นปัญหาร้ายแรงให้ผู้บังคับบัญชารายงานตามลำดับขั้นตอน 7. ประสานงานเชิญผู้ปกครองมารับทราบปัญหา และร่วมมือช่วยกันแก้ไขปัญหา ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่เหมาะสม 8. ติดตาม กำกับ ดูแลนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม	
10. อินเทอร์เน็ตและเกม	1. ให้ความรู้นักเรียนในการเลือกบริโภคข้อมูลข่าวสาร ภัยจากสื่ออินเทอร์เน็ต 2. จัดกิจกรรมเสริมสร้างความสนใจหรือสร้างแรงจูงใจในการใช้คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต อย่างสร้างสรรค์ 3. ประสานความร่วมมือ ผู้ปกครอง เครือข่ายผู้ปกครอง เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการป้องกัน กวดขัน ดูแลตามแหล่งสถานบันเทิง ร้านอินเทอร์เน็ต ร้านเกม เป็นต้น 4. ครูฝ่ายปกครองและครูที่ปรึกษา กำกับ ติดตาม การมาเรียนของนักเรียนและประสานกับผู้ปกครองในการเดินทางไป-กลับ ระหว่างบ้านและโรงเรียน 5. จัดให้บริการอินเทอร์เน็ตกับนักเรียนในช่วงที่เหมาะสมตามบริบทของโรงเรียน และให้ครูควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด 6. ดำเนินการนำกลุ่มนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงมาอบรมให้ความรู้ในเรื่องการใช้อินเทอร์เน็ต 7. อาสาสมัครนักเรียนคอยตรวจสอบการใช้อินเทอร์เน็ต/เว็บไซต์ต่าง ๆ 8. ประสานกับเจ้าหน้าที่ที่ตำรวจหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบ เพื่อติดตามตรวจสอบร้านอินเทอร์เน็ต ร้านเกมที่ให้บริการนักเรียนช่วงเวลาเรียน	1. ผู้บริหารโรงเรียน 2. ครูประจำชั้น 3. ผู้ปกครอง 4. ชุมชน 5. นักเรียน

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
ด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน	1. สร้างองค์ความรู้ให้แก่ครู และบุคลากร ในเรื่องแนวทางการส่งเสริมสุขภาพนักเรียน การป้องกันมลภาวะจากสิ่งแวดล้อม การป้องกันไม่ให้เกิดโรคต่าง ๆ ให้ระบาดมากขึ้น 2. จัดทำมาตรการบริหารจัดการขยะในสถานศึกษา 3. แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบงานให้ชัดเจน 4. ตรวจสุขภาพนักเรียนอย่างน้อยปีละครั้ง ประสานงานกับโรงพยาบาลเพื่อดูแลนักเรียนที่มีร่างกายอ่อนแออย่างใกล้ชิด 5. ปิดสถานศึกษาเมื่อมีโรคระบาด 6. แจ้งผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นในกรณีมีโรคติดต่อเกิดขึ้นในโรงเรียน 7. จัดน้ำดื่ม น้ำใช้ให้ปลอดภัยรวมทั้งระบบกักเก็บน้ำและระบบการจ่ายน้ำให้ถูกสุขอนามัย 8. มีส่วนที่สุขอนามัย 9. มีอุปกรณ์และสถานที่สำหรับล้างมือ และให้ความรู้ในการล้างมือของนักเรียนอย่างถูกวิธี 10. ควบคุมความสะอาดในการปรุงและจำหน่ายอาหารให้ถูกสุขลักษณะ 11. จัดสถานที่และบริเวณสถานศึกษาให้ถูกสุขลักษณะ	1. ผู้บริหารโรงเรียน 2. ครูประจำชั้น 3. นักการภารโรง
ด้านสัตว์มีพิษ	1. จัดสภาพแวดล้อมให้สะอาดร่มรื่น ตัดแต่งกิ่งไม้ กำจัดแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์มีพิษเพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่นักเรียน 2. ให้ความรู้แก่ครู บุคลากร และนักเรียนเกี่ยวกับสัตว์มีพิษ ตลอดจนวิธีการป้องกันและปฐมพยาบาลเบื้องต้นกรณีได้รับพิษ 3. จัดทำป้ายเตือนภัยจากสัตว์มีพิษในบริเวณที่เป็นจุดเสี่ยง เช่น บริเวณรั้วสถานศึกษา ต้นไม้ใหญ่ ซึ่งมักจะเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์มีพิษเบื้องต้น	1. ผู้บริหารโรงเรียน 2. ครูประจำชั้น 3. นักการภารโรง

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
	4. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการ กำจัดแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์ เช่น กำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุง 5. จัดเตรียมอุปกรณ์และเวชภัณฑ์ในการปฐมพยาบาล กรณีที่ได้รับพิษจากสัตว์มีพิษ 6. จัดทำแผนฉุกเฉินและการฝึกซ้อม โดยความร่วมมือกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	